

Arıları Kaçırmak • Ömer Açık

Resimleyen: Büşra Kaygın Gafarov • Çocuk Kitaplar • Roman • 244 sayfa • Önerilen sınıflar: 4, 5, 6
DOĞA ve EVREN • SAĞLIK • SORUMLULUKLAR • DUYGULAR • İLETİŞİM

arıcılık • bilim • kardeşlik • festival • amca-yeğen • doğa • dedektiflik • iletişim • ekran bağımlılığı • farklılıklar • hırsızlık • yolculuk • meslek seçimi • gizem • dayanışma • macera • aile • *Yüzüklerin Efendisi*

Derinlikli romanlarıyla sevilen **Ömer Açık**, okurunu arıcılık ekseninde gelişen soluksuz bir macerayla buluşturuyor. Kent dışındaki festivale gizlice katılmak isteyen ikizlerin ve amcalarının başına gelenler, kardeşlik, işbirliği ve farklılıklar üzerine düşündürüyor. Renkli karakterlerle canlanan sürükleyici hikâye, kaybolan arıların peşinde ilerliyor; bilimsel araştırmaların önemini, aile mirası ve merak duygusunu vurgulayan, neşeli bir okuma deneyimi sunuyor.

Leyla ve Taylan benzemez ikizlerdir. Planlı ve disiplinli Leyla'nın tersine Taylan hayalperest ve sakardır. Aileden gizli, İkizler Festivali'ne katılmak için çılgın amcaları Refik'ten yardım isterler. Çiftlikten çalınan arı kovanları, gençlik iksiri üretmeye çalışan Mucize Hanım, kötücül Huzursuz Hanım ve Dedektif Menekşe de hikâyeye katılınca olanlar olur. Kendilerini karmaşık ve tehlikeli bir kovalamacanın içinde bulan ikizler, arıları ve tabii amcalarını kurtarmak için her şeyi göze alır...

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- Roman başlarken kraliçe arıları çalan üçlü, Huzursuz Hanım, Küt ve Sivri, okurda nasıl bir ilk izlenim yaratıyor, hikâye ile ilgili neler hayal ettiriyor?
- 2- Mucize ve Akil Hoca karakterleri ve aralarındaki ilişki neler düşündürüyor? Ebedi Gençlik Projesi'nde ana madde ölümsüz denizanasından sağlandığı halde Akil Hoca neden kraliçe arıları çaldırıyor? Sizce ebedi gençlik mümkün mü? Gençlik için bazı yapılanlar sağlığı bozabilir mi?
- 3- Menekşe'nin *aboulomania* hastalığı mesleğini nasıl etkiliyor? Gerçek yaşamda kararsızlık daha çok kimlerde ve hangi durumlarda görülür? Kararsızlık yaşayan herkes hasta sayılır mı?
- 4- Leylaların evinde tuvaletin bozulması neden başka herhangi bir aletin bozulmasına göre daha önemli? Sizin evde tuvalet kullanılamaz olsa ne yaparsınız?
- 5- Karabalıklar Ailesi hakkında ne düşünüyorsunuz? Bozulanlara verilen tepkilerde haklılık payı var mı? Çevrenizde Leylâ gibi nomofobik (ekran bağımlısı) olan kimleri tanıyorsunuz, örneğin siz ekran bağımlısı mısınız?
- 6- İkiz olmanın olumlu-olumsuz yönleri nedir? Çevrenizdeki ikiz kardeşler Leyla ve Taylan gibi didişiyor mu, yoksa iyi geçiniyor mu? Toplumun ikizlerin genellikle hep yan yana ve bir örnek dış görünümde olmalarını beklemesine ne diyorsunuz?
- 7- Leyla ile Taylan'ın karakter özellikleri neler; kardeşlik ilişkileri hakkında neler söylenebilir? İkiz olmak Leyla'yı neden Taylan'dan daha çok rahatsız ediyor, hatta ucube gibi hissettiriyor? İkilin birbiri karışık özellikleri neler? Bu özellikler hangi durumda çözümün parçası oluyor? Sizce bu ikizler gerçekten birbirine çok uzak mı?
- 8- Akapella koro ne anlama gelir? Sizce eşlikli söylemek mi akapella söylemek mi daha kolaydır?
- 9- Refik Amca'nın giriştiği iş kollarına, amca-yeğen iletişimine bakılırsa karakteri hakkında neler söylenebilir? İkizlerin babası olan kardeşiyle ilişkisi okura neler düşündürüyor? Refik Amca karakterinin romandaki değeri nedir? Refik Amca başarısız biri mi?
- 10- Leyla ve Taylan'ın ikizler yetenek yarışmasına hazırlanmak için ciddi çaba göstermemeleri kişiliklerinden mi, yarışmanın anlamını bilmemelerinden mi kaynaklanıyor? Yeterince hazırlanmamalarına rağmen yine de onca insanın önünde sahneye çıkmaları nasıl yorumlanmalı?

- 11- Refik Amca ve Dedektif Menekşe gibi kusurları, kararsızlıkları ve tuhaflıkları olan yetişkinlerin ikizlerle iletişimi kuşaklar arası ilişkiler hakkında neler düşündürüyor?
- 12- Arıcılığa dair bilgiler romanda nasıl işlenmiş? Bütün bu bilgiler neden romanı eğitsel bir metne dönüştürmüyor, maceranın heyecanını azaltmıyor?
- 13- Roman farklı meslek grupları ve işler hakkında neler düşündürüyor? Örneğin, bir berber gününü nasıl geçirir? Diş macununu kimler yapar? Çiftçinin kompozit yapması ne demek, kompozit ne işe yarar? Şehirde arıcılık yapılır mı? Tavukçuluk nasıl bir meslektir?
- 14- Leyla'nın cep telefonu olmadan yaşayamayacağını, annesinin ise saç kıvrırma makinesine bağımlı olduğunu öğreniyoruz. Acaba siz ya da aile bireyleriniz hangi eşyalarınız olmazsa yapamazsınız?
- 15- Romandaki sıradışı karakterler ve sıradışı olaylardan hangileri daha çok dikkatinizi çekti? Romanın ismi, "Arıları Kaçırarak" size ne çağrıştırdı? "Servisi kaçırarak", "işin tadını kaçırarak", "esprinin dozunu kaçırarak", "pilavın tuzunu kaçırarak", "aklını kaçırarak", "Saraydan Kız Kaçırarak", "gözden kaçırarak", "hayatı kaçırarak" gibi deyimler hep aynı anlama mı gelir?

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- **Oyun :** Leyla ile Neşe'nin fantastik edebiyat okuduklarını, ikizlerin ise *Yüzüklerin Efendisi*'ne düşkün olduklarını öğreniyoruz. Öğrenciler 2-3 kişilik gruplara ayrılın. Her grup fantastik türde bir film ya da roman seçsin. Seçtiği film ya da romanı "sessiz sinema" formatında diğer gruplara anlatsın. Bilen grup + 3 puan alsın. Hiçbir grup bilemezse anlatan grup – 2 puan alsın. Gösteriler tamamlandığında en yüksek puan alan 3 gruba önceden hazırlanan fantastik, hatta tuhaf armağanlar verilsin.
- **Canlandırma:** "Ayaklı ansiklopedi" başlıklı canlandırma etkinliği için önce sınıfça arıları araştırın; türlerini, yaşam döngülerini, rollerini, nasıl bal yaptıklarını, hatta bal çeşitlerini öğrenin. Sonrasında gönüllü öğrenciler değişik tür arıları canlandırarak ansiklopedik bilgiler versin. Örnek: "Ben kraliçe arıyım. Bana ana arı da derler. Boyum 18-20 mm olur. Günde 2.500'e yakın yumurta bırakabilirim. Sadece arı sütüyle beslenirim ve 4-5 yıl yaşayabilirim. Ben olmazsam kovan da olmaz vb..." Sonuçta arılar, türleri ve rolleriyle ilgili bütün bilgiler "ayaklı ansiklopedi"ye dönüşen öğrenciler tarafından aktarılsın. Öğrenciler arıları ya da ansiklopediyi simgeleyen kostümler giyebilir, aksesuarlar kullanabilirler.
- **Festival:** Sınıfça bir festival düzenlemek üzere planlama yapın. Önce ne festivali olacağına (edebiyat festivali, müzik festivali, tiyatro festivali, sanat festivali, salatalık festivali, oyuncak festivali, kitap festivali, şapka festivali vb.) karar verin, sonrasında tarihini ve düzenlenecek etkinlikleri belirleyin. Katılımın yüksek olması için duyuruları ve davetiyeleri hazırlayın. Bütün süreci videoya kaydedin ve festival gerçekleştikten sonra videoları izleyerek süreçteki başarıları, eksikleri ya da yanlışları fark etmeye çalışın. Bir festivali organize etmenin ve yaşamının keyfini çıkarın.
- **Sosyal sorumluluk projesi:** Ekran bağımlılığı konusunu her yaş için önemli bir sorun halinde inceleyen bir proje çalışması yapın. Öğrenciler 4 kişilik gruplara ayrılın. Her grup önce ekran bağımlılığıyla ilgili istatistikleri, gerçekleri, verileri araştırın. İkinci aşamada bu bilgiler ışığında her yaş için alınacak önlemleri tasarlasın. Edinilen bilgiler ve çözüm önerileri paylaşıldıktan sonra atılacak adımlar sıralansın. Adımlar öğrencilerden başlayacak şekilde uygulamaya konsun. Her haftanın son günü kişilerin bir haftalık ilerlemesi ya da gerilemesi kaydedilsin. Bir ayın sonunda çıkan sonuçları rapor halinde düzenleyerek yaygınlatsın.
- **Bulmaca:** Refik Amca'nın istiridy mantarı ve solucan gübresi yetiştirmek, çiftçilik, arıcılık, tavukçuluk gibi pek çok farklı meslek deneğini öğreniyoruz. Böyle farklı, çok bilinmeyen meslek isimlerini küçük kâğıtlara yazarak bir torbaya koyun. Öğrenciler 2 kişilik gruplara ayrılın. Her grup torbadan çektiği mesleği diğer bir grubun soracağı 3 tane kapalı uçlu soruya cevap vererek anlatsın. Cevaplar evet-hayır şeklinde olacağından soran grup, soru hakkını ustaca planlamalı. Grup 30 saniye içinde sorularını sorup, hangi meslek olduğunu bilirse puan alsın. Bakalım, hangi gruplar puan alabilecek?

- **Atışma:** Sınıf 2 gruba ayrılsın. Bir grup ilaç sanayisinin topluma ve insanlığa kazandırdıklarını, diğer grup bu sanayi kolunun doğa üzerindeki olumsuz etkilerini savunmak üzere hazırlansın. Karşılıklı söz alan grup üyeleri mümkün olduğunca kafiyeli cümlelerle konuşarak, hem kendi görüşlerini savunsun hem de karşı takımın öne sürdüklerini çürütsün. Bakalım, bu şiirsel atışma oyununda hangi görüş ağırlık kazanacak?
- **Video:** Herkes cep telefonu ile “yolculuk” temasını işleyen komik fotoğraflar çeksin. Bu fotoğraflardan “Tuhaf Yolculuklar” başlığını taşıyan bir video oluşturun. Fotoğrafı çeken öğrencinin adı da mutlaka yazılsın. Müzikle destekleyeceğiniz bu özel fotoğraf videosunu ailelerle paylaşın. Yolculukların en komik anlarını seçmeye özen gösterin.
- **Sergi:** Refik Amca, ikizlerin babası olan kardeşi tarafından sorumluluk almayan başarısız bir hayalci olarak görülüyor. Acaba hayal kurmak gerçekten başarıyı engelliyor mu? Önce başarı ve hayal kavramlarını sınıfça tartışın. İki kavramın bağlantısını irdileyin ve iki kavramı içeren sloganlar üretin ya da ustaların konularla ilgili sözlerini derleyin. İkinci aşamada herkes konuşulandan ve sloganlardan esinlenerek kâğıt, kil, çamur, taş, dal, tahta, karton, kumaş, yün, seramik parçaları ya da değişik objelerden, başarı ve hayali anlatan heykeller yapsın. Heykeller figüratif ya da soyut olabilir. Her yaratılan heykelin hikâyesi/anlamı belirtilerek bütün öğrencilerin ve velilerin izleyebilecekleri bir ortamda sergilensin.